

גדר שקום

מיסודו של המלוב"ן ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

יום-ט	ת"א	היפה	ב"ש
4:51	5:09	5:10	5:11
6:05	6:07	6:05	6:07
ר"ת:	6:42		

דבר ה'

מאמר השבוע באתר "על" המוקבל רבי בנימין שמואלי שליט"א

"משנכנס אדר מרבין בשמחה"

ובלב שלם. וכמו שהתחננונים צריכים מחשבה וכוונה, כן השמחה במצותו ובתורתו צריכים מחשבה וכוונה, שתשמח במצוה עצמה מאהבתך המצוה בה, ותכיר מה שהטיב לך בה, וכאילו אתה בא באכסנייתו קרוא אל שלחנו וטוב, ותודה על זה במצפון [-בסתר] ובגלוי, ואם תעבור בך השמחה אל הניגון והריקוד - היא עבודה ודבקה בענין האלהי."

וכה דיבר ה"פלא יועץ" (ערך שמחה): מה טוב ומה נעים שישמח ישראל בעושיו שמחה של מצוה, על כל מצוה ומצוה שעושה יגיל וישמח יותר ויותר ממוצא שלל רב, ובפרט בשבתות ובמועדים, ככתוב (ישעיה נח, יד): "אז תתענג על ה'". וכתוב (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך", ובפרט בשעת עבודת התפילה צריך לשמוח שמחה רבה, דכתיב (דברים כה, מז): "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוךך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל", ופירשו שרוצה לומר- יותר מרוב כל. ע"כ.

מעלת השמחה והדרך להגיע אליה

ובמה נעוצה חשיבותה הגדולה כל כך של השמחה? ניתן לראות זאת בשני אופנים: א. השמחה בעבודת ה' מוכיחה עד כמה חשובה היא אצל העובד, וכמה הוא מאושר על שזכה להתקרב אל ה'. ב. השמחה מורה על שלמות נפשית. אמנם, השמחה אינה רק נובעת מן האהבה ומן השלימות הנפשית, אלא היא גם מביאה אליה. לאמור, כי מי שאוהב את ה' שמח במצוותיו, וכן להיפך - מי ששמח בעשיית המצוות, סופו שיגיע לדרגה גבוהה יותר של אהבת ה', וחוזר חלילה.

עבודת חודש אדר וימי הפורים היא אפוא "עבודה גדולה", ויש לעמול כדי לזכות לה. והשמחה הזו קשורה היא בשלושה דברים מהותיים: בחיזוק האמונה - כי הוא דבר המביא לידי שמחה, כמאמר חז"ל (ש"ת הרמ"א סי' ה; מצודות דוד משלי טו, ל): "אין שמחה כהתרת הספיקות". וניתן להליץ על כך, כי בשמחה רה אשתי תיבות: "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", וכשיאמין האדם שהכל בידי שמים - יבוא לידי שמחה. בתשובה - המביאה אף היא לידי שמחה, כמו שאמרו חז"ל (תענית ל): לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים, כי החטא גורם לעצבות, והתשובה מביאה את האדם לשמחה גדולה. בתורה - שהיא מוסיפה שלימות לאדם וגם היא מביאה לידי שמחה, כמו שאמרו חז"ל (ילקוט שמעוני משלי רמז תתקכט) "אין שמחה אלא חכמה".

יהי רצון שנזכה להביא את השמחה שבתוכנו לידי ביטוי, ולזכות לשמחה של מצוה אמיתית. חודש טוב, ושבת שלום ומבורך.

לעשות, בחודש אדר לא נתנו לנו חכמים גדרים ברורים כיצד עלינו לשמוח בחודש זה.

ברם, היא הנותנת, חכמינו ז"ל רצו ללמד אותנו בזה, כי השמחה הרוחנית של חודש אדר - אין לה כל גבולות ברורות, וככל שירבה האדם בשמחה, יקיים את המצוה בהידור רב יותר. שכן השמחה היא דבר פנימי ורוחני, ושונה היא מאדם לרעהו, וכפי שאמרו חכמינו (שה"ש פ"א, א, א): "בעשרה שמות נקראה השמחה: גילה, שישיה, שמחה, רינה, פצחה, צהלה, עלצה, עליזה, חדוה, תרועה, ויש מוציאין תרועה ומעיילין דיצה". ללמדך, כי פנים רבות לה לשמחה, וכל אחד מוצא את הביטוי שלו ואת האופן כיצד לשמוח.

וניתן לומר, כי אדרבה, אילו היו חכמינו מגדירים את השמחה, יתכן כי רבים מאיתנו לא היו מוצאים בזה טעם, שכן כאמור, השמחה היא הפורצת מתוך נפשו של האדם, ומן הדין שימצא כל אחד את הביטוי שלו כיצד לשמוח.

אך זאת ישים כל אחד אל ליבו, כי בוודאי לא כוונו רבותינו לשמחה של הוללות או צחוק ח"ו, אלא שמחה הבאה מתוך אמונה המבוססת על הביטחון בקב"ה, וכפי שאמר שלמה המלך ע"ה (קהלת ח, טו): "ושבחתי אני את השמחה". ואמרו חכמינו (שבת ל): כי מאידך גיסא אמר שלמה (שם ב, ב): "ולשמחה מה זה עשה", וכיצד עולים השברים בקנה אחד? אלא, "ושבחתי אני את השמחה" - זו שמחה של מצוה, "ולשמחה מה זה עושה" - זו שמחה שאינה של מצוה. ללמדך: שאין שכינה שורה לא מתוך עצבות, ולא מתוך עצלות, ולא מתוך שחוק, ולא מתוך קלות ראש, ולא מתוך שיחה, ולא מתוך דברים בטלים, אלא מתוך דבר שמחה של מצוה.

שמחה של מצוה

ובמעלתה של השמחה במצוה, כתב הרמב"ם (סוף הלכות לולב): "השמחה שישמח אדם בעשיית המצוות ובאהבת ה' שציווה בהן, עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו - ראוי להיפרע ממנו, שנאמר (דברים כה, מז): תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב".

וכתב בספר הכוזרי (מאמר ב, אות ג): "כללו של דבר, כי תורתנו נחלקת בין היראה והאהבה והשמחה, תתקרב אל אלהיך בכל אחת מאלה, ואין כניעתך בימי התענית יותר קרובה אל האלהים - משמחתך בימי השבתות והמועדים, כשתהיה שמחתך בכוונה

עומדים אנו בפתחו של חודש אדר הנאדר, אשר במרכזו הוא חג הפורים הבעל"ט. וידועים דברי חכמינו (תענית כט.) כי "משנכנס אדר מרבין בשמחה". ועל כן, מן הראוי לדבר מעט במעלת השמחה, וההכנה הראויה לה. והנה, המתבונן בדברי הגמרא שם, יראה כי דברי הגמרא נאמרו רק בדרך אגב בסוגיא העוסקת בדיני תשעה באב, שכן כך אמרו חכמינו שם: אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה - כך משנכנס אדר מרבין בשמחה. ויש להבין, למה ומדוע לא נכתבה הלכה זו במקומה הראוי לה - במסכת מגילה, אשר היא המסכת המיוחדת לעסוק בענין פורים?

ונראה לומר, כי באו חכמינו בזה ללמדנו, שאף בשעת צער - על האדם לזכור את ימי השמחה העתידיים לבוא, ואל לו להתיימש מן הפורענות. וכך דרשו על דברי הנביא ישעיה (נה, יב): "כי בשמחה - תצאו", שעל ידי השמחה בעבודת ה' יתברך - ניתן לצאת מכל הצרות. זהו אפוא הביאור לנאמר במדרש (מדרש משלי פ"ט) ש"כל המועדים עתידיים בטלים וימי הפורים אינם בטלים לעולם, שנאמר: וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים". ואף שחג הפורים הינו מדרבנן, מכל מקום שמחתם הרוחנית של עם ישראל בימי הפורים אינה נפסקת לעולמים, ואפילו לא בשעות של צער ועצב!

עוד ניתן לרמז אודות מה שקישרו חכמינו בין חודש אב לחודש אדר, ללמדנו שכפי שחודש אדר נהפך לעם ישראל מיגון לשמחה, כפי הנאמר (אסתר ט, כב): "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב", כך גם חודש אב עתיד להיפך לחודש של ששון ושמחה לעם ישראל. וכך אמרו במדרש (זוטא, איכה פ"א): "עתיד הקב"ה להפוך תשעה באב לשמחה, שנאמר (זכריה ת, יט): "כה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים".

כיצד לשמוח?

אמנם, בשונה מדיני חודש אב אשר בהם ממעטים בשמחה, וקבעו לנו בהם חכמים לפרטי פרטים כיצד יש לנהוג אבילות ומה מוטל עלינו

התורמים יזכרו גם בתפילה מיוחדת בתענית אסתר

כמידי שנה בשנה ניתן להעביר את מעות זכר למחצית השקל עבור פעילות והפצת התורה שע"י ישיבותינו (ערך המחצית השקל 30 ש"ח).

שמות התורמים ובקשותיהם יעברו למו"ר ועט"ר המקובל רבי בנימין שמואלי שליט"א! 02-624-9000

באחד באדר משמיעין על השקלים זכר למחצית השקל

דין תביעה לבית משפט

"ואֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשֶׂים לִפְנֵיהֶם" (כא, א)

לפניהם, ולא לפני עובדי כוכבים ואפילו ידעת בדין אחד שהם דניני אותו כדיני ישראל, אל תביאהו בערכאות שלהם, שהמביא דיני ישראל לפני ארמים, מחלל את השם ומיקר את שם העבודת כוכבים להשביחם, שנאמר כי לא כצורנו צורם ואויבינו פלילים (דברים לב, א), כשאויבינו פלילים זהו עדות לעלוי יראתם (רש"י).

א. אסור לדון בפני דיינים גויים ובערכאות שלהם, אפילו בדין שדנים בו כדיני ישראל, ואפילו נתרצו שני בעלי דינים לדון בפניהם, אסור. וכל הבא לידון בפניהם, הרי זה רשע, וכאלו חרף וגדף והרים יד בתורת משה רבינו ע"ה (ש"ע ח"מ ס' סימן כו סעיף א).

ב. ללכת בפני שופטים יהודים שדנים כפי משפט הגויים כמו בתי המשפט שבארץ ישראל בימינו הדבר חמור שבעתיים, הואיל והשופטים יהודים הם ומושבעים מהר סיני לשפוט על פי התורה (אם בכלל ראויים הם לדון ולשפוט), ואילו הם עזבו מקור מים חיים, התלמוד והפוסקים, לחצוב להם בורות נשברים אשר לא יכילו המים, ודנים על פי חוקות הגוים ושופטיהם וספרי החוקים שלהם, בבחינת ושפחה כי תירש גבירתה, וילכו אחרי ההבל ויהבלו, ועל ידי כך מייקרים ומחשיבים את משפטי הגוים עובדי אלילים, ונותנים כבוד ועילוי לאיליהם, והמתדיינים בפניהם עוברים גם על לפני עור לא תתן מכשול. (ש"ת יח"ד ח"ד סימן סה).

ג. היכא שבעל דינו אלם ומסרב לבא לבי"ד להתדיין צריך ליטול רשות מבי"ד של שלשה דיינים חשובים ואחר שיתירו להתדיין בערכאות מותר (ש"ע סימן כו ס"ב) כי אין זה אלא כעושים הערכאות שליחות הבי"ד ואינו מייקר את אליליהם. (הת"ס ח"מ סימן ג). ובשעת הדחק ואינו מוצא בי"ד של ג' יכול לסמוך להקל על ידי נטילת רשות אפילו מדיין אחד (מהרש"ם ח"ד סוס"י קה) ואחר שנטל רשות ותבעו בבית המשפט אסור לו ליטול את כל מה שחייבו בבית המשפט את בעל דינו, אלא רק מה שמגיע לו ע"פ דיני התורה.

מצות הלוואה לנצרך למעות

"אם פָּסַח תִּלְוֶה אֶת עַמִּי אֶת הָעֲנִי עִמָּךְ" (כב, כד)

אם כסף תלווה את עמי, רבי ישמעאל אומר כל אם ואם שבתורה רשות, חוץ מזה ועוד שנים וכו' אתה אומר חובה או אינו אלא רשות, כשהוא אומר "והעבט תעביטנו" חובה ולא רשות (מכילתא פרשה ט, הובא ברש"י בקיצור)

א. מצות הלוואה גדולה יותר מן הצדקה משום שבזה אין העני מתבייש ומציל את העני מלהגייע למצב של בושה בקבלת צדקה (ש"ע ח"מ צד, א).

ב. שני בני אדם שמבקשים ללוות אחד עשיר ואחד עני, צריך להלוות לעני תחילה שנאמר "את העני" (ש"ע שם) ואפילו העשיר קרובו של המלווה והעני אינו קרובו העני קודם (מלווה ה' א, ג).

שלושת השימושים בבור שיח ומערה

"וְכִי יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי יִכְרֶה אִישׁ בֵּר וְלֹא יִכְסֶּנוּ וְנִפְּל שָׁמָּה שׂוֹר אוֹ חֲמוֹר" (כא, לג)

בביאור 'אליהו רבא' על מסכת מקוואות (פ"א מ"ד) להגר"א מוילנא ז"ל, כתב דבר נפלא אודות החילוק שבין 'בור' 'שיח' ו'מערה', וזה לשונו:

"העולם נברא בשלשה דברים - אמ"ש - אויר מים אש. וכל אחד מהם נצרך גם כן לשלשה דברים. אויר: לרוח החיוני, שבו תלוי חיות האדם [חמצן], וכן רוח המקר, להקר עצמו ושלא ירקבו הפירות, וכן רוח זרות התבואה. אש: להאיר, ולבשל, ולשרוף. מים: לרחוץ עצמו, לכביסה, לשתות.

ובור שיח ומערה שלשתם יש בהם מים בשביל שלושת השימושים של מים: 'בור' - לשתיה, ולכן הוא עגול שיוכלו לשתות מכל צד. 'שיח' - לכביסה, הלכך הוא ארוך, שהארוך הוא יפה לכובס שצריך להוליך ולהביא את הבגד כדרך הכובסין. 'מערה' - לרחיצה, שבכל מקום שהוזכר רחיצה וטבילה שנינו בו מערה, כמו הרחוץ במי מערה (שבת קמז), וכן בכל הטבילות שנינו בהן מערה, עכ"ל הגר"א. (אוצר פלאות התורה)

מה יש ללמוד מגב ומתינוק

"כִּי יִגְנַב אִישׁ שׂוֹר אוֹ שֶׁה וְטִבְחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בְּקָר יִשְׁלַם תַּחַת הַשׂוֹר וְאֶרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשֶּׁה" (כא, לז)

הרה"ק רבי בונים מפשיסחא זי"ע אמר, "שלושה דברים צריך אדם ללמוד בעבודת ה' מגב: א. גנב אינו עצל, בליה בקור ובגשם הולך לעשות מלאכתו. ב. אם לא הצליח בפעם הראשונה ינסה שוב עד שיצליח. ג. אינו בז לקטנות, אף מגניבה קטנה לא ימנע את עצמו.

והרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע אמר, "שלושה דברים צריך אדם ללמוד מתינוק: א. תינוק לעולם הוא שמח. ב. לעולם אינו יושב בטל. ג. לעולם כשרוצה דבר מה, הוא בוכה... (חיוכה של תורה)

מי הביא לעולם את הכישוף

"מִכַּשְׁפָּה לֹא תִחְיֶה" (כב, יז)

איתא בזוהר הקדוש (זוהר חדש, רות דף צט.) שאחר שקלקלה נעמה עם עזא ועזאל, וראה הקב"ה שהמלאכים מטעים את העולם, קשר אותם בהרי החושך בשלשלאות של ברזל, למען לא יהיו לאבן נגף, וליצור מכשול להטעות את העולם כולו, ובני העולם שהיו יודעים את מקומם של עזא ועזאל, היו באים אליהם, והם היו מלמדים לבני אדם כשפים ונחשים וקסמים, ולבן ובלעם הלכו אצלם ללמוד מהם את חכמת הכישוף, עיין שם.

ובספר 'סדר הדורות' (שנת אלף תרנז) כתב, שחם בן נח, היה הראשון שלמד חכמת הכישוף. ותיכף כשנולד שחק, ואמרו שזה סימן לרוב חכמות.

עם סגולה

סגולות טועולות משקורות
מוטמנים

סגולות לפרנסה טובה (המשך)

ז. יכוין מאוד כשאומר את הפסוק "פותח את ידך" בתפילת שחרית ומנחה, ויתבונן לדעת שכל הפרנסה בידו יתברך שמו ומידו הרחבה. וצריך שיהיה מאמין באמת שכל הפרנסה באה בהשגחתו יתברך ולא יחשוב כי כוחו ועוצם ידו הם העושים לו חיל.

ח. סגולה לעשירות: להיות סנדק. ובספרים מובא שיעקר הסגולה לעשירות היא, כשהסנדק גם מקדש על היין ואומר ברכת 'אשר קידש'.
ט. טוב לומר במוצאי שבת ק"ל פעמים "אליהו הנביא זכור לטוב".

ד. להימנע ממחלוקת.
ה. יפריש מעשרות מכל מה שמרוויח ויבטח בה'.
ו. יזהר שלא ישקר בפרנסה כלל ועיקר.

כל הפושט נותנין לו!

ניתן להעביר מעות מתנות לאביונים שיחולק בתכלית ההידור ע"י מו"ר שליט"א שמות התורמים יכנסו אל הקודש פנימה להושע בכל הישועות | 02-624-9000

מהתנות לאביונים

רבנו צדקה חוצין זצ"ל - א' אדר

רבינו צדקה חוצין נולד בגדאד ביום ח' שבט שנת תרל"ו לאביו רבי משה חוצין. רבינו הוא דור חמישי לרבי צדקה חוצין הראשון ראש רבני בגדאד בעל שו"ת "צדקה ומשפט". רבינו כבר מילדותו התפרסם כנער חרוץ ושנון ובעל מידות רמות ונעלות. אביו רבי משה נמנה על פרנסי הקהילה ונודע כרו"ף צדקה וחסד, וכמדקדק במצוות. בילדותו למד רבינו "במדרש תלמוד תורה" ולאחר מכן למד "במדרש בית זילכה" שם הסתופף בצילו של מורו ורבו המובהק רבי יוסף חיים. רבינו למד אף אצל רבי אלישע דגור שכינה לימים כ"חכם באשי" של בגדאד וכן בישיבת דודו רבי משה רפאל חוצין זיע"א.

בהגיעו לפרקו נשא רבינו לאשה את הרבנית נועם ביתו של דודו רבי אברהם צדקה. אף היא כבעלה היתה מפורסמת במדותיה הטובות. בתחילת נישואיו פתח מסחר, ובכל זאת היה בא יום יום לשיבה באופן קבוע ולמד עם הרבנים הגדולים... ובבין הזמנים היה ממש עוסק במסחר... ולבסוף בחסדי ה' יתברך נפלה לו ירושה ממשפחתו שהספיקה למחייתו, עזב רבינו את המסחר כליל, והתמסר כל כולו לתורה במסירות נפש ובאהבה רבה.

סיפר מו"ר ראש הישיבה רבי יהודה צדקה זיע"א: "דחי רבי צדקה חוצין זיע"א מעולם לא ויתר על תפילה במנין, ולא היה קשה בעיניו שום מאמץ שנדרש כדי להתפלל במנין עם עשרה מישראל. בימי מאורעות תרפ"ט כשהאנגלים הכריזו על עוצר בית בירושלים והיה מסוכן לצאת אל הרחוב, הביא בחשאי עשרה אנשים לבית מיוחד ששכר למטרה זו ברחוב חבקוק, וסיפק להם כל צרכיהם על חשבוננו, הכל כדי שישוהו שם במשך כל תקופת העוצר ויוכלו להתפלל את כל התפילות בציבור.

גם בימי ההפגזות של הערבים בשנת תש"ח, קיבץ אנשים אל בית מדרשו "שמש צדקה" ברחוב חגי ועשה הכל על מנת שלא יושבתו הממנים שלש פעמים ביום. פעם בזקנותו יד שלג כבד בירושלים. ההליכה ברחוב לאדם כמותו, היתה בחזקת סכנה שלא יחליק וינזק, אולם רבינו לא ויתר והגיע ברגליו לבית הכנסת מביתו העומד ברחוב שטראוס, כדי להתפלל". וסיפר רבי יהודה שרבינו נפל כמה פעמים אך קם הוא בזריזות לתפילה...

סיפר מו"ר רבי משה צדקה שליט"א על רבינו שהיה דודו: "רבנו היה מקפיד להתפלל בנין החמה, והנה פעם אחת הזדמן להיות בתל אביב. רבינו שאל את בעל הבית "איפה מתפללים בנין החמה?" ענה לו: "כבודו חושב שכאן זה ירושלים? אבל יש מנין בנין החמה במרחק של כשעה דרך". רבינו לא נרתע ואמר "זה לא נורא, אקום שעה יותר מוקדם". הלך רבינו חמש דקות ופתאום ראה אדם שאמר לו הנה פה יש מנין". (שמחות חיים" עמוד 47).

תשובה: היות ואין עליו סימן הכסף שייך לך ואין הביהכנ"ס זוכה בו מדין קנין חצר (מג"א א"ח סי' קנ"ד סקכ"ג, חת"ס א"ח סי' מד', שו"ת משנה הלכות ח"ו סי' רפז).

שאלה: האם יש סדר להדלקת נרות שבת כמול נרות חנוכה?

תשובה: יש שכתבו להדליק את הנר הימני תחילה משום שכל פינות שאתה פונה יהיו לימין. ועי' פסקי תשובות שהביא אחרו' שהעירו על זה שבנר חנוכה משום טעם זה עצמו אנחנו מדליקים את השמאלי תחילה וממנו פונים לימין? אך עי' בילקוט יוסף (סי' רסד) שכתב להדליק את הנר הימני ע"ש.

שאלה: האם מותר להחליף טיטול לתינוק בשבת מול נרות שבת?

תשובה: הוי ביזוי מצוה ואסור, ואם אין לו מקום אחר להחליף לו, יכול לכסות בגופו את ערותו שלא יראה מול נרות שבת (ע"פ הרמ"א סי' רעה, והעתיקו להלכה בחזון עובדיה עמ' רנ, ועיין פסקי תשובות סי' רעה הערה 30).

שאלה: אכלתי בשר ותוך שש שעות ברכתי על נס קפה, האם מותר לי לשתות מהנס קפה מעט?

תשובה: יטעם מעט כדי שלא תהא ברכתו ברכה לבטלה (בשו"ת יחווה דעת חלק ד סימן מא).

[הרבנים המשיבים: הרה"ג שלמה חיים אלימלך, הרה"ג עובדיה יוסף בן שלום, הרה"ג יעקב דניאל הנסב, הרה"ג יעקב כהן, הרה"ג דן צביון והרה"ג ינון שמש]

שאלה: האם מותר לחבר שני חלקי בגד ע"י תחיבת מחט ג' תחיבות או יותר או שיש לחוש בכה"ג לאיסור תופר?

תשובה: תפירת בגד ע"י מחט בלבד בלא חוט אין זה דרך תפירה כלל ומותר לתחוב המחט לחבר הבגדים אף ביותר מג' תחיבות (חזו"ע שבת ה' עמוד פ).

שאלה: סלטים פרווה שעלו על שולחן בסעודה בשירת ורוצים אח"כ להעלותם על השולחן בסעודה חלבית האם מותר?

תשובה: אם מטבל האוכל בעצמו בתוך הסלט או שלקח מהם במזלג לא נקי הרי הם בחזקת בשרי ואין להעלותם בשולחן חלבי ואם יחד לסלטים מזלגות בפני עצמם מותר להעלותם בארוחה חלבית והמחמיר תע"ב ובפרט שיש ילדים קטנים (ילקו"י איסור והיתר כרך ג עמ' תג).

שאלה: מי שאכל בשר ותוך שש שעות שכח וברך על מאכל חלבי מה הדין?

תשובה: יטעם מן המאכל מעט שלא תהיה ברכתו לבטלה דחוששים לדעת הרמב"ם שאיסור ברכה שאינה צריכה הוא מהתורה (הליכות עולם חלק ז' עמוד ל').

שאלה: מצאתי שטר של מאה ש"ח בחצר ביהכנ"ס שליד ביתי מה עלי לעשות?

פרשת שקלים

בגמרא מגילה איתא אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו, והיינו דתנינן באחד בראשית באדר השקלים כדי שיקדמו שקלי ישראל באחד באדר לשקלי המן שהיה בניסן. והגר"א בביאורו אדרת אליהו כתב שפרשת שקלים היא כנגד מה שאנו אומרים בתפילה בשבת "אין ערוך לך ה' אלהינו". והנה פשוטו של מדרש ידוע, אך לבאר השקלים של ישראל כנגד שקלי המן, וקריאת פרשה זו באדר על פי הקבלה, יש להקדים הנודע כבר, כי המאציל העליון כאשר בנה בשמים עליותיו כדי להיטיב לברואיו כחוק הטוב להיטיב, אך כדי שתהיה ההטבה שלימה ולא יתביישו הנבראים לקבל ההטבה, על כן נתן מקום לרע להמצא בעולם, כדי שיוכלו הנבראים לברר הטוב מהרע ולבחור בטוב האמיתי שבקדושה, ועבודה זו תהיה שחרם.

וכיון שזה לעומת זה עשה האלהים לכן בהניחו מקום לרע, הניח כמה קליפות הנותנות מקום לטעות אצל האדם, ואחת מהם היא קליפת עמלק

והמן שעניינה היא לתת ערך ומשקל לרע כאילו הוא הטוב האמיתי, ועל ידי כן לקחת בשבי את נשמות ישראל, להשמיד להרוג ולאבד אותם מהקדושה.

בזה"ק פרשת משפטים מבואר כי למעלה יש ב' בחינות 'מאזניים', הנקראים 'מאזני צדק' של הקדושה ו'מאזני מרמה' שהם מצד הסט"א העושות את הנשמות ע"ש. ומה שנקראו בלשון מאזניים הוא לסיבת כי יש מאזניים השוקלות את ערך הקדושה וכנגדם מאזניים הנותנות משקל לסט"א. ואכן קליפת עמלק והמן היא נותנת משקל וערך לצד הטומאה והקרי, כמו שביארו חז"ל על הפסוק "ויזנב בך כל הנחשלים אחריו", וכנגד אותו המשקל יש את ערך ומשקל הקדושה, שהוא מה שציונו השי"ת "ובחרת בחיים".

זוהי הסיבה שלשמה אנו מצווים לקרות פרשת 'שקלים' באדר. השקלים שהם מטבע, הם הביטוי לכל הערך והשווי של כל דבר שיש בעולם. וכידוע שהראהו השי"ת למשה מטבע של אש ואמר לו 'כזה יתנו', כי טבע האש להפוך את כל האוחז בה להיות כמותה, וזהו שרצה הקב"ה שניקה את כל הערך והמשקל שיש לנו לדברים שבעולם ונשייכם לקדושה ולבית המקדש. ועל ידי כן נפדה את עצמנו מעושק הסט"א היא קליפת עמלק והמן, הרוצים ליתן לנו ערך ומשקל אחר לדברים שבעולם ולשייכם ח"ו לסט"א, ואנו בהחזרת הכל אל הקדושה מכיזים ואומרים "אין ערוך לך ה' אלהינו". (ע"פ החמדת ימים).

סדר ט"ו בשבט עם מו"ר שליט"א

כמידי שנה נוהג מורנו ורבנו שליט"א לערוך שולחן ט"ו בשבט בצהרי היום במעמד רבני הישיבה והאברכים לומדי השיעורים ומחזיקי התורה של ישיבתנו, סדר אכילת הפירות נערך מספרו של מו"ר "עץ השדה" אשר בו לימודים וחיידושים על כל פרי, ומשבחים לה' על הארץ ועל פירותיה. את ברכות הנהנין במרכים בכוננות הרש"ש זיע"א.

במהלך הסעודה שומעים דא"ח מפי מו"ר שליט"א. ויהי רצון שנזכה לשיבת עמו ישראל לארצנו ונאכל מפריה ונשבע מטובה בבנין בית מקדשנו ותפארתינו אמן.

הרב מברך על הפת בכוננות הרש"ש

שולחן הכבוד

חלק מהקהל

שולחנות מלאים כל טוב

גלגול נורא בעוון גילוח בתער

לאנשים, הבחינו ברבי יעקב ובאו אליו. "ברוך הבא", ברכו אותו שניהם בשמחה, ושאלו: האם מצפת בא כבודו? כן, השיב רבי יעקב כשהוא עדיין נדהם ונפחד מהמראה אשר ראה. השניים שמחו לקראתו עד מאד ומיד שאלו: האם נמצא אצלכם הרב האשכנזי האר"י הקדוש, משהשיב להם כי אכן מתגורר האר"י בצפת, נפלו האנשים על רגליו ופרצו בבכי מה. רק אז הבין רבי יעקב כי בצרה גדולה שרויים שני אנשים אלו, וכי נשמות אלו נתגלו לו כדי שיביאם לתיקונם, ואף הוא בכה יחד עמם מגודל הרחמים אשר חש כלפיהם.

כאשר התאוששו מבכיים פנו אליו ואמרו, זה עתה ראה כבודו את גודל הצער אשר אנו סובלים, לפיכך מפילים אנו תחינתנו לפניך, חוס ורחם עלינו, כי בני ישראל אנחנו, וכאשר תגיע לביתך, לך מיד אל האר"י הקדוש ובקש רחמים עלינו כי יתקן אותנו, כדי שלא נוסף לסבול ולהתייגר כל כך, עד מתי נהיה עוד בצרה ובשביה. סיימו השניים את דבריהם בבכי קורע לב. רבי יעקב הרגיע אותם במילים רכות והבטיח לעשות למענם כל אשר יצוה עליו האר"י הקדוש לעשות. לאחר שהשביעוהו לקיים הבטחתו, הביאו אותו שני האנשים כהרף עין אל השיירה אשר עתה יצאה לדרך.

בהגיעו לצפת מיהר רבי יעקב אל האר"י הקדוש, וכמו שהיה לפני נסיעתו, עוד בטרם פצה פיו לומר את דבריו, קדמו האר"י ואמר: באת אלי בגלל השוורים אשר ראית בדרך, יודע אני מה ראית ומה בקשו ממך, ועתה לך לביתך ומחר תתייצב לפני ואומר לך מה לעשות.

למחרת, כשעמד רבי יעקב לפני האר"י, שמע מפיו הסבר לנסיעתו המופלאה "דע לך", אמר האר"י, כי אתה הוא משורש נשמתם של האנשים אשר ראית. האר"י נקב בשמות האנשים ובשם מקום מגוריהם, ומשנאל על-ידי רבי יעקב על מה ולמה סובלים הם כל כך, השיב: אנשים אלו נענשים מכיון שעברו על הלאו של "לא תקיפו פאת ראשכם". שאל רבי יעקב, מה ענין פאות הראש לשוורים, האם יש בעונש זה מדה כנגד מדה? האינך יודע, השיב האר"י בשאלה. ורבי יעקב השיב: דבר זה אינו כתוב בתורה, ולא בגמרא ואף לא במדרש, ענה רבי יעקב. ואז אמר לו האר"י הקדוש: טועה אתה! מקרא מלא הוא בתורה. ראשי תיבות של פאת ראשכם הוא פר, כלומר: כל המקיף פאת ראש, ענשו הוא שיתגלגל בפר (שיר).

האר"י ציוה על רבי יעקב להתענות ולכוון כוונות מסוימות ולהזכיר שמות אותם אנשים ושמות אבותיהם. הוא גם מסר לו את כל התיקונים עבורם, עד שהגיעו נשמותיהם למקומם בעולם העליון. (ס' הכוונות ומעשה ניסים קושטא ת"פ ד' ז' ע"א ובעוד מקומות).

מעשה בתלמיד חכם אחד מהעיר צפת, שמו רבי יעקב אבולעפיא, שרצה לנסוע לארץ מצרים לאסוף כסף מנדיבים למחיתו. לפני צאתו לדרך בא רבי יעקב אל האר"י להתברך מברכתו ולבקש ממנו כתב המלצה כדי שיקבלוהו בכבוד ויתנו לו בחפץ לב את מבוקשו.

בהכנסו אל האר"י, עוד לפני שפצה פיו, פנה אליו האר"י ואמר: לך לשלום, כיון שנחוצה ואף הכרחית נסיעתך לשם. תמה רבי יעקב ושאל: מה ההכרח שלי לנסוע לשם, הן אינני נוסע בשליחות של מצווה, על השאלה לא השיב האר"י הקדוש. הוא שוב ברך את האיש היוצא בדרכו והוסיף: כשתחזור משם תבין ותדע עד כמה חשובה היתה נסיעתך. לפני שיצא האיץ בו האר"י כי ימהר ויחיש את נסיעתו. נתן לו את כתב ההמלצה אשר ביקש וברכו לשלום.

רבי יעקב אבולעפיא הגיע בשלום למצרים, הראה ליהודי המקום את כתב ההמלצה שהביא עמו וזכה ליחס של כבוד והערכה. עשירי הקהילה נתנו לו נדבה בעין יפה, ולאחר שהשלים את ענייניו, שם פעמיו לשוב לביתו. לפי עצת יהודי המקום לא חזר על-גבי גמלים אלא קנה חמור והצטרף אל שיירת רוכבי סוסים שעשו את דרכם לכיוון ארץ ישראל.

לאחר מספר ימים של רכיבה במדבר, באחת משעות המנוחה שהקציבו הרוכבים לעצמם, נח רבי יעקב בצלו של אילן בודד ושקע בתרדמה. בהקיצו משנתו נדהם ונחרד למצוא את עצמו בודד במדבר השומם. בשנתו התירו חבריו לשיירה את החבלים שקשר בהם רבי יעקב את חמורו לעץ, לקחוהו עמם והסתלקו.

פחד גדול נפל על רבי יעקב. מה יעשה במדבר ללא מאכל ומשקה, ומה יעשה בלילה החשוך כשהוא לבדו במקום של חיות טרף, הרהר בחרדה, והחל לרוץ לכל אשר נשאוהו רגליו, כשהוא קורא לעזרה בקול גדול.

שעות ארוכות של ריצה והליכה מיגעת עברו עליו, עד שראה לשמחתו כי איננו לבד. מרחוק נראה לו אדם חורש את אדמתו. בהרגשת הקלה מהר רבי יעקב אל המקום והתיישב על אבן אחת כדי לנוח ולהשיב את נפשו היגעה. והנה רואה הוא כיצד מכה החורש את השור הרתום למחרשה מכות אכזריות. עודנו מתפלא על האיש שאינו חס על הבהמה העלובה, והנה התרחש פלא נוסף וגדול, האיש נהפך לנגד עיניו הנדהמות לשור והשור היה לאיש, והנה נשנה המחזה, האיש הכה את השור מכות אכזריות.

רבי יעקב קם ממקומו ובהלה והחל להתקרב אל מקום החזיון המפליא, ובאותו רגע קרה שוב הבלתי יאמן האיש הפך לשור, השור - לאיש, ולאחר שרתם האיש את השור למחרשה, החל להכות מכות נמרצות. פעמים אחדות התחלפו השור והאיש, ובכל פעם הכה האיש את השור. לבסוף היו שניהם